

Валізка з книжками

ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ЗА
ХУДОЖНЬО-ПІЗНАВАЛЬНОЮ ІСТОРІЄЮ
«МОЯ ПОДРУГА З ТЕМНОЇ МАТЕРІЇ»
КИРИЛА БЕЗКОРОВАЙНОГО
ТА ДАР'І СКРИБЧЕНКО

ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДУ

ВІК УЧАСНИКІВ: 6–11 РОКІВ

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ ЗАХОДУ: ОПТИМАЛЬНО – ДО 20

ТРИВАЛІСТЬ: 50 ХВ

Опис: «Моя подруга з темної матерії» – це космічно цікава розповідь одного допитливого хлопчика про загадкову дівчинку з темної матерії, якої не бачить ніхто, крім нього, навіть його батьки-науковці. Незнайомка знає про космос геть усе, легко стрибає по планетах, а ще допомагає зіркам виникати у Всесвіті... Хто не хотів би мати таку подругу?

Ключові слова: Космос, наука, астрофізика, матерія, дружба, таємниця.

Формат заходу: Модератор читає фрагмент історії (від 6-ї до 22-ї сторінки); ставить запитання у процесі читання; пропонує зробити аплікацію на тему «Космічна оселя дівчинки з темної матерії».

Коментар до формату: Модератор читає історію по розгортах, до кожного розгортку є запитання, на які відповідають учасники, наприкінці заходу учасники виконують творче завдання.

Мета заходу: Прочитати фрагмент історії, розглянути ілюстрації як невід'ємний елемент тексту, творчо засвоїти насичений фактами енциклопедичний текст, виконавши завдання на розвиток дрібної моторики та креативного просторового мислення.

Роздаткові матеріали / Необхідне устаткування:

- 1) Кожен учасник заходу отримує аркуш темно-синього картону та шаблон (набір «космічних тіл»),
- 2) Учасники заходу мають бути забезпечені матеріалами: клеї-олівці, ножиці, світла (біла та жовта) гуаш для спільного використання, пензлики та вода,
- 3) Про космос (зокрема, щоби показати розташування планет у сонячній системі).

Підготуйтеся до заходу:

1. Прочитайте історію з 6-ї до 22-ї сторінки та дидактичні матеріали для проведення заходу.
2. Знайдіть та підготуйте додаткове устаткування, зверніться по допомогу до бібліотекарів, разом із якими проводите захід.

3. Ознайомтеся із загальними рекомендаціями для проведення заходу.

Запрошення до читання: Усі ви знаєте, що живемо ми на планеті Земля. А де живе сама наша планета? Що це за простір, як ми його називаємо? (Ймовірні відповіді: Всесвіт, космос.) Так, і цей простір – досі одна з найбільших загадок людства. Сьогодні ми поринемо в неймовірну космічну пригоду з героями художньо-пізнавальної історії сучасних українських письменників Кирила Безкоровайного та Дар'ї Скрибченко «Моя подруга з темної матерії». Розгляньмо обкладинку цієї книжки: що ви бачите? Хто цей хлопчик та що він робить? А що це за песик поруч з ним? Роздивіться небо: як ви гадаєте, чому зорі такі різні? А можливо, не все це – зорі..? Час дізнаватися!

Сторінка	Запитання від дорослого	Орієнтовні відповіді учасників, запрошення до діалогу
6-7	Розгляньмо ілюстрації та з'ясуймо, що відбувається у космосі, навколо нашої планети. Хто такий Галілео Галілей?	<i>Розгляньте ілюстрації, прочитайте підписи.</i> Це мислитель і дослідник, який жив у епоху Відродження, в XVII столітті, й удосконалив телескоп.
8	<i>Якщо є можливість подивіться на розташування планет у Сонячній системі у енциклопедії про космос.</i> У центрі Сонячної системи – Сонце, тобто ми рахуємо планети системи від Сонця. Якою є Земля? А чи існує небезпека, що одна планета налетить на іншу?	Третя планета. Ні, оскільки вони рухаються власними «дорогами» – орбітами.

9	Хто така Соломка? Чим насправді є зорі?	Сестричка оповідача. Розпеченими кульками газу.
10	Що таке матерія?	Матерія – це вся різноманітність буття Всесвіту, і навіть ми, люди – теж матерія.
12	З чим цікавим прийшов до дітей тато? Про що він зібрався їм розповісти?	Тато прийшов з великою книжкою, щоб розповісти про темну матерію.
13	Опишіть кімнату дітей. Як гадаєте, чому там стоїть намет? На що схожа стеля в цій кімнаті?	<i>Будь-які здогадки й асоціації учасників – правильні та важливі.</i>
14	Чому палітурка книжки, яку приніс тато, – така темна? Що найшвидше у світі?	Бо папір, із якого її зробили, поглинає світло. Якби він відбивав світло, наче м'яч відбивається від підлоги, то ця книжка була б світла. Світло. Ніщо не рухається швидше, але швидкість світла також обмежена. Поки воно мандрує від зірок до нас, минає дуже багато часу.

16	Чому темна матерія не має кольору? Якщо вона не має ніякого кольору, то чому ж тоді її називають темною?	Тому що колір має тільки те, що взаємодіє зі світлом. А темна матерія насправді для нас невидима, бо зі світлом ніяк не взаємодіє. Але вчені точно знають, що вона є у космосі. Науковці всього світу намагаються зрозуміти, з яких піщинок складається темна матерія. От лише вона не дає їм жодних підказок, тож вони образилися на неї і за це й прозвали її темною.
18	Від чого прокинувся хлопчик вночі?	Від лункого дівочого сміху.
19	Чому Плутон, на якому сиділа Буся, не належить до загального переліку планет?	Тому що це карликова планета, що не домінує на своїй орбіті.
21	Як хлопчик міг бачити цю дівчинку, якщо темна матерія – невидима?	Він міг бачити її завдяки багатій уяві.
22	Чому Буся почувалася сумно й самотньо? Від чого вона втомилася? Яку роботу постійно виконує?	Тому що втомилася. Штовхає зірки в галактиках, збирає мільйони частинок після космічних вибухів і допомагає народжуватися новим зіркам.

	Як хлопчик вирішив підбадьорити Бусю? Як ви думаєте, які пригоди чекають на них далі?	Запропонував дружити. <i>Обговорення</i>
--	---	--

Творче завдання: Ми прочитали фрагмент про нічну космічну зустріч хлопчика та незнайомки з темної матерії. Вона потім часто приходила до нього додому, і вже звідти вони вирушали у мандри. Але ж сама дівчинка теж, напевно, десь живе? Чи можемо ми уявити житло подруги з темної матерії? Яке воно? Що там неодмінно має бути?

Зробімо аплікацію на тему «Космічна оселя дівчинки з темної матерії». У нас є універсальне темне тло – простір, який ми наповнимо різними предметами. Кожен уявляє цю оселю по-своєму: у вас є фарба, яка дозволить домалювати предмети, яких бракує, а також набір «космічних тіл». Для своєї композиції ви можете використати всі елементи із набору або вибірково.

Підсумок: Сьогодні ми прочитали фрагмент історії про хлопчика з сім'ї дослідників космосу та його подругу з темної матерії. Власне, ми дізналися, що матерія – це все, що нас оточує. Вона складається з безлічі дрібних частинок, і навіть ми самі – це матерія. А темна матерія – це таке загадкове явище Всесвіту, якого вчені ще не можуть побачити й описати, але точно відчують його вплив на космічні тіла. Пригадали ми й те, що живемо в Сонячній системі, а, крім Сонця, існує ще так багато зірок, і об'єднуються вони в цілі галактики, повні дивовиж. Звісно, це лише початок знайомства із космосом! Можливо, когось із вас ця книга надихне вивчати загадки неба – неосяжного і таємничого Всесвіту.